

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI

PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY DOMOWEJ W GMINIE DYGOWO NA LATA 2024 - 2029

ZA ROK 2024

Dygowo, dnia 24 marca 2025r.

Wstęp

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy Domowej w Gminie Dygowo został przyjęty w dniu 19 marca 2024r. Uchwałą Nr L/424/24 Rady Gminy Dygowo, planowany do realizacji w latach 2024-2029.

Celem głównym, wyznaczonym w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy Domowej Gminy Dygowo na lata 2024-2029 jest rozwijanie zintegrowanego systemu działań na rzecz rodzin do bardziej skutecznego przeciwdziałania przemocy domowej.

Opracowanie i realizacja Gminnego Programu ma na celu stworzenie wsparcia i profesjonalnej pomocy zmierzającej do zwiększenia dostępności i skuteczności zorganizowanych form pomocy dla osób uwikłanych w przemoc, programów profilaktycznych, profesjonalnej edukacji osób działających na rzecz rodziny dotkniętej przemocą, dostarczenie wiedzy społeczeństwu o zjawisku przemocy i sposobach radzenia sobie z tym problemem, propagowanie pozytywnych rozwiązań merytorycznych, organizacyjnych i prawnych, związanych z przeciwdziałaniem przemocy domowej, motywowanie społeczności lokalnych, mass mediów, organizacji i instytucji do podejmowania działań na rzecz ofiar przemocy.

Adresatami Gminnego Programu są:

1. Ofiary i sprawcy przemocy.
2. Rodziny i osoby dotknięte bezpośrednio zjawiskiem przemocy.
3. Rodziny i osoby zagrożone zjawiskiem przemocy.
4. Przedstawiciele instytucji i służb pracujących z osobami i rodzinami zagrożonymi bądź dotkniętymi przemocą (pedagodzy, psychologzy, wychowawcy, nauczyciele, pracownicy socjalni, pracownicy sądu, policjanci, terapeuci, kuratorzy zawodowi, społeczni, pracownicy służby zdrowia), władz lokalnych.
5. Mieszkańcy Gminy Dygowo.

Realizatorami Gminnego Programu są:

Podmioty działające w zakresie przeciwdziałania przemocy:

1. Wójt Gminy
2. Rada Gminy
3. Urząd Gminy
4. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
5. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
5. Zespół Interdyscyplinarny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy
6. Placówki oświatowe.

Partnerami w realizacji działań są: placówki służby zdrowia, Policja, Prokuratura Rejonowa, Sąd Rejonowy, kuratorzy sądowi, organizacje pozarządowe, kościół i społeczność lokalna.

Monitorowaniem realizacji Gminnego Programu oraz czuwaniem nad prawidłowym wykonywaniem zadań zajmuje się – Zespół Interdyscyplinarny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Dygowie, którego obsługę organizacyjno-techniczną zapewnia Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dygowie.

I. Realizowane zadania w ramach programu

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy Domowej zakłada osiągnięcie następującego celu głównego:

„rozwijanie zintegrowanego systemu działań instytucji, organizacji i osób działających na rzecz rodzin do bardziej skutecznego przeciwdziałania przemocy domowej”.

W 2024r Zespół Interdyscyplinarny prowadził 13 postępowań, w tym: 9 procedur Niebieska Karta, 3 postępowania zlecone przez inne zespoły interdyscyplinarne, w 1 przypadku - odstąpiono od podejmowania działań, z uwagi na brak zasadności.

Podejmowano następujące działania:

1. podejmowanie i wspieranie działań zmierzających do bardziej skutecznego przeciwdziałania przemocy domowej:

- zapewniono dostęp do poradnictwa specjalistycznego (psychologa, specjalisty terapii rodzinnej, terapeuty leczenia uzależnień) oraz informowano o miejscach skorzystania z pomocy, udzielono : 237 porad psychologa, 33 porad terapeuty uzależnień, 133 porad specjalisty terapii rodzinnej;

- zapewniono bezpieczeństwo dzieciom poprzez monitoring sytuacji dzieci w rodzinach, w których istniało podejrzenie występowania przemocy domowej- w 5 rodzinach;

2. zwiększenie umiejętności diagnozowania przemocy domowej i podejmowanie skutecznych interwencji przez przedstawicieli różnych instytucji:

- zorganizowano szkolenia i warsztaty dla pracowników instytucji zajmujących się przeciwdziałania przemocy domowej - liczba szkoleń i warsztatów - 11

- współpracowano z podmiotami realizującymi działania z zakresu przeciwdziałania przemocy, podjęto współpracę z: Policją, PCPR, GOPS, GKRPA, Sądem Rejonowym, Wydział Rodzinny i Nieletnich, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną.

3. prowadzenie przez placówki oświatowe działań profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz agresji rówieśniczej na terenie szkół:

- w ramach poprawy jakości systemu działań profilaktycznych zrealizowano projekt socjalny „Akademia dla rodziców”, w ramach którego przeprowadzono zajęcia grupowe dla rodziców dzieci szkół podstawowych z terenu gminy,

- przeprowadzono pogadankę na temat zachowań agresywnych i używania multimediiów,

- gazetki profilaktyczne dotyczące agresji i przemocy,

- przeprowadzono lekcje wychowawcze o tematyce przemocy,

- zapoznawano rodziców z dostępnymi formami pomocy z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie podczas spotkań, zebrań dla rodziców, odbyło się 119 spotkań, w tym 70 z pedagogiem szkolnym , 49 z psychologiem szkolnym,

- prowadzono poradnictwo indywidualne dla rodziców w zakresie wzmacniania kompetencji rodzicielskich, korygowania postaw wychowawczych, promowanie metod wychowawczych bez użycia przemocy, odbyło się 14 spotkań: w tym 1 z pedagogiem specjalnym, 13 z psychologiem,

- prowadzono zajęcia dla uczniów w zakresie przeciwdziałania przemocy rówieśniczej. Zorganizowano: zajęcia dla uczniów, w których wzięło udział – 284 uczniów, w tym: zajęcia indywidualne z psychologiem – 86 uczniów, pedagogiem specjalnym- 115 uczniów,

4. zapewniono wsparcie rodzin, w których stosowana była przemoc, praca socjalna pracowników socjalnych świadczona była na bieżąco,

5. podniesienie świadomości mieszkańców gminy w zakresie przemocy w domowej - zadania realizowane były poprzez działania pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w zakresie:

- realizacji działań wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej;
- współpracy z instytucjami pomocowymi, działającymi na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej oraz pomocy osobom doznającym przemocy,
- systematycznego monitorowania sytuacji rodzin,
- wspierania emocjonalnego, edukacyjnego rodzin;
- ukierunkowania i w miarę potrzeb skierowania do innych specjalistów (prawnik, psycholog, terapeuta ds. uzależnień, specjalista terapii rodzinnej).
- pomocy w sporządzaniu pism procesowych.

6. zacieśnienie współpracy pomiędzy podmiotami działającymi na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Na terenie gminy działał Punkt Wspierania Rodziny, w ramach którego udzielano wsparcia psychologicznego, specjalisty terapii rodzinnej, terapeuty leczenia uzależnień.

Ponadto ZI upowszechniał informacje w zakresie możliwości i form udzielania pomocy w szczególności: medycznej, psychologicznej, pedagogicznej, prawnej, socjalnej, rodzinnej.

II. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego do Spraw Przeciwdziałania Przemocy.

Zespół do spraw przeciwdziałania przemocy powołany został Zarządzeniem Wójta Gminy Dygowo Nr 10/2011 z dnia 14 marca 2011r. skład Zespołu był kilkakrotnie zmieniany, ostatnia zmiana nastąpiła Zarządzeniem Wójta Gminy Dygowo Nr 18/2024 z dnia 9 maja 2024 roku. Aktualnie w skład Zespołu wchodzi przedstawiciele instytucji działających na rzecz dziecka i rodziny z terenu gminy Dygowo, są to przedstawiciele:

1. Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dygowie,
2. Publicznej Szkoły Podstawowej im. Ignacego Łukasiewicza we Wrzosowie,
3. Szkoły Podstawowej im. Adama Mickiewicza w Dygowie,
4. Szkoły Podstawowej im. Orła Białego w Czerninie,
3. Komendy Powiatowej Policji w Kołobrzegu,
4. Sądu Rejonowego w Kołobrzegu,
5. Służby Zdrowia,
6. Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
7. Stowarzyszenia „Senior” w Piotrowicach.

Członkowie Zespołu działają na podstawie Ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024r., poz.1673).

Celem Zespołu Interdyscyplinarnego m.in. jest działalność profilaktyczna i pomoc rodzinom w przezwyciężeniu trudnych sytuacji życiowych.

Ważnym elementem pracy Zespołu jest interwencja kryzysowa skierowana zarówno do osób doświadczających przemocy domowej, jak i sprawców, oraz kierowanie do Punktu Wspierania Rodziny w celu uzyskania pomocy psychologicznej, terapeutycznej, prawnej osobom uwikłanym w przemoc oraz w problemy współistniejące.

Procedura Niebieskie Karty prowadzona jest w oparciu o Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 06 września 2023r. (Dz. U. 2023r., poz. 1870) w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”. Rozporządzenie zawiera 4 formularze NK- A, B, C, D. Przedstawiciele Policji, Ośrodków Pomocy Społecznej, Oświaty, Ochrony Zdrowia i Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zobligowani są do realizacji tej procedury. Wszczęcie procedury NK następuje poprzez wypełnienie formularza A przez przedstawiciela w/w podmiotów. W ciągu 5 dni od wypełnienia, formularz A zostaje przekazany do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego, który ma 3 dni na przekazanie go członkom.

Posiedzenia Zespołu odbywają się średnio raz na dwa miesiące. Do rozwiązywania problemów związanych z przemocą domową Zespół Interdyscyplinarny tworzy grupy diagnostyczno-pomocowe, których prace prowadzone są w zależności od zgłoszonych potrzeb wynikających z zaistniałych problemów. Członkami grup diagnostyczno-pomocowych mogą być członkowie Zespołu lub pracownicy w/w instytucji zgodnie z podpisanymi porozumieniami.

Obsługę organizacyjno-techniczną pracy Zespołu zapewnia Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dygowie.

W 2024r. odbyło się 6 spotkań Zespołu, na których omawiano bieżące sprawy, prowadzone postępowania procedury Niebieska Karta, podejmowano decyzje w sprawie toczących się postępowań. Członkowie ZI odbyli szkolenie związane ze zmianą przepisów ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

Powołano 13 grup diagnostyczno - pomocowych, odbyło się 49 spotkań grup.

W 2024r. Zespół prowadził 13 postępowań Niebieska Karta, w tym 3 z roku 2023. Pomocą objęto 12 rodzin, łącznie 27 osób: (9 kobiet, 4 mężczyzn, 14 dzieci). W 9 przypadkach zdiagnozowano występowanie przemocy psychicznej, w 4 przypadkach przemocy fizycznej.

III. Źródła finansowania

Na zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy domowej w 2024 roku poniesiono wydatki na: wynagrodzenia dla specjalisty terapii rodzinnej oraz psychologów świadczących usługi poradnictwa oraz z zakresu psychologii w Punkcie Konsultacyjnym dla Ofiar Przemocy Domowej.

Zrealizowano projekt socjalny „Akademia dla rodziców”, w ramach projektu sfinansowano zajęcia grupowe (6h) dla rodziców dzieci szkół podstawowych. Zajęcia odbyły się na terenie szkół podstawowych w: Dygowie, Wrzosowie i Czerninie.

Celem projektu było podniesienie kompetencji rodzicielskich oraz nabycie umiejętności konstruktywnych sposobów reagowania na agresywne zachowania dziecka, radzenie sobie ze swoimi emocjami.

Pozyskano dotację z rządowego programu Zespoły Interdyscyplinarne, którą przeznaczono na dofinansowanie zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej polegającego na dofinansowaniu funkcjonowania zespołu interdyscyplinarnego w wysokości 1.600,00 zł, wkład własny 400,00 zł.

Środki wydatkowano na:

- wynagrodzenia bezosobowe – 11.000,00 zł
- pozostałe wydatki – 3.696,10 zł (pokrycie kosztów konsultacji psychologicznych, zakupy materiałów, zakup programu do obsługi Zespołu Interdyscyplinarnego, usługi pocztowe, podróże służbowe).

IV. Wnioski z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy

Obowiązujące przepisy prawne i system przeciwdziałania przemocy domowej dają realne możliwości udzielenia właściwej pomocy i ochrony osobom, które doświadczają przemocy.

Procedura „Niebieskie Karty” jako meritum zespołowej pracy, umożliwia profesjonalne podejście do problematyki przemocy. Ponadto jest istotnym elementem systemu przeciwdziałania przemocy domowej, która ułatwia rozpoznawanie, dokumentowanie przypadków i rodzajów przemocy domowej oraz organizowanie pomocy w środowisku lokalnym. Sprzyjające okoliczności prawne jak: nakaz opuszczenia lokalu dla sprawców przemocy, zakaz zbliżania, nakaz leczenia odwykowego, osadzenie, areszt, nakaz udziału w programie korekcyjno – edukacyjnym dla sprawców przemocy, zakaz stosowania kar fizycznych wobec dzieci czy obowiązek wydania zaświadczenia lekarskiego dla osób dotkniętych przemocą to szereg uwarunkowań, którymi dysponują służby w ramach swoich kompetencji.